

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 10. august 2006

om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalens funktion

(Sag nr. COMP/M.4094 — Ineos/BP Dormagen)

(meddelt under nummer K(2006) 3592)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2007/161/EF)

Den 10. august 2006 vedtog Kommissionen en beslutning i en fusions sag i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 1, i denne forordning. En ikke-fortrolig version af hele beslutningen på sagens autentiske sprog og på Kommissionens arbejdsprog findes på GD COMP's websted på følgende adresse: http://ec.europa.eu/comm/competiton/index_en.html

- (1) Den 24. januar 2006 meddelte INEOS Group Limited (herefter benævnt »Ineos«) Kommissionen, at Ineos gennem opkøb af aktiver havde planer om at erhverve kontrol over BP Ethylene Oxide/Ethylene Glykol Business (herefter benævnt »BP Dormagen Business«), som kontrolleres af British Petroleum Group (herefter benævnt »BP«).
- (2) Ineos er et britisk aktieselskab, der har en række 100 %-ejede datterselskaber, som på verdensplan er aktive inden for produktion, distribution, salg og markedsføring af kemiske mellemprodukter og specialkemikalier. Den 16. december 2006 overtog Ineos Innovene BP's tidligere afdeling for olefiner, derivater og raffinering (bortset fra BP Dormagen Business, der er genstand for denne beslutning), som producerer en række petrokemikalier, bl.a. olefiner og derivater heraf samt en række raffinaderiprodukter ⁽²⁾. Denne operation blev godkendt af Kommissionen den 9. december 2005 (sag nr. COMP/M.4005 — Ineos/Innovene, »hovedtransaktionen«).
- (3) BP Dormagen Business, som udelukkende omfatter et produktionsanlæg i Köln/Dormagen (Tyskland), kontrolleres på nuværende tidspunkt af BP og er aktiv inden for produktion af ethylenoxid (»EO«) og ethylenglycoler (»EGs eller glycoler«).
- (4) På sit 143. møde den 28. juli 2006 afgav Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner en positiv udtalelse om et udkast til beslutning om godkendelse, der var forelagt af Kommissionen ⁽³⁾.
- (5) I en rapport fra 26. juli 2006 konstaterede høringskonsulenten, at parternes ret til at blive hørt var overholdt ⁽³⁾.
- ⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.
⁽²⁾ Innovene drev tre anlæg i EØS: Grangemouth (Det Forenede Kongerige), Lavera (Frankrig) og Dormagen (Tyskland). Grangemouth og Lavera blev overtaget af Ineos som følge af hovedtransaktionen.
⁽³⁾ EUT C 54 af 9.3.2007.

I. DE RELEVANTE MARKEDER

Baggrund

- (6) I sin analyse af hovedtransaktionen vurderede Kommissionen markederne for ethylenoxid (»EO«) og en række derivater heraf (»EODs«), især alkohol ethoxylater, glycoler (»GEs«) og ethanolaminer (»EOAs«). Kommissionen konkluderede, at hovedtransaktionen ikke gav anledning til alvorlig tvivl med hensyn til foreneligheden med fællesmarkedet på de horisontale og vertikale markeder.
- (7) De eneste produkter, der fremstilles og sælges af BP Dormagen Business, er EO og EGs. Ineos producerer en række kemikalier, bl.a. EO og EO-derivater (herunder EGs). Ineos' overtagelse af BP Dormagen Business vil derfor kun resultere i horisontale overlapninger for så vidt angår EO og EGs. Der er desuden vertikal relation på tidligere produktionstrin (ethylen) og på senere produktionstrin (EO-derivater).

Relevante produktmarkeder

- (8) EO er en farveløs gas, der fremstilles ved delvis oxidering af ethylen. EO har et ethylenindhold på 82 % og er et farligt produkt, der er stærkt antændeligt og eksplosivt. Det er også toksisk og kræftfremkaldende. EO i urensset tilstand anvendes til fremstilling af EGs og kan renses yderligere.
- (9) EGs er kemiske mellemprodukter, der fortrinsvis fremstilles ved ikke-katalytisk hydratering af EO. EGs tegner sig for 37,5 % af EØS' samlede forbrug af EO og produceres udelukkende af integrerede EO-producenter.
- (10) En alternativ metode for forarbejdning af EO er yderligere rensning. Renset EO kan derefter anvendes til fremstilling af forskellige andre kemiske mellemprodukter. Størstedelen af denne rensede EO bruges internt af de integrerede EO-producenter ved senere fremstilling af EO-derivater, den resterende del sælges til tredjeparter, som konkurrerer med EO-producenter på forskellige markeder for EO-derivater.

Ethylenoxid

- (11) Kommissionen har undersøgt ethylenoxid i tidligere sager⁽⁴⁾. Den identificerede et særskilt produktmarked

for EO, da det, især når det anvendes som direkte råmateriale i kemiske reaktioner, kun i ringe grad er substituerbart. Undersøgelsen i denne sag bekræftede denne definition af produktmarkedet.

- (12) Da det kun er rensset EO, der sælges til tredjeparter, var den konkurrencemæssige analyse i denne sag koncentreret om markedet for rensset EO. På et sent stadium i proceduren anførte Ineos, at rensset EO kan underinddeles yderligere i high-grade EO (»HG-EO«) eller low-grade EO (»LG-EO«) alt efter indhold af urenheder (primært aldehyder). Markedsundersøgelsen bekræftede imidlertid, at det ikke var nødvendigt at foretage en yderligere inddeling af det relevante produktmarked efter det rensede EO's renhedsniveau, da HG-EO udelukkende solgtes til tredjeparter.
- (13) Kommissionen undersøgte endvidere, om det er nødvendigt at skelne mellem langtidsaftaler for levering af EO til kunder, hvis anlæg ligger tæt ved eller i nærheden af EO-leverandørens produktionsanlæg og er forbundet via rørledninger (»on-site«) og leverancer til andre kunder (»off-site«), hvor leveringen sker pr. lastbil eller jernbane. Kommissionen konstaterede, at der var visse forskelle med hensyn til prisniveau, kontraktvarighed og købsmængder mellem disse to leveringsformer. Kommissionen skulle imidlertid ikke tage stilling til dette spørgsmål, da fusionen ikke i betydelig grad vil hindre den effektive konkurrence, uanset om on-site- og off-site-leverancer anses for at udgøre et enkelt eller to særskilte markeder.

Ethylenglycoler

- (14) Ineos hævdede, at EGs i overensstemmelse med Kommissionens tidligere beslutning⁽⁵⁾ udgør et særskilt produktmarked. I en senere beslutning⁽⁶⁾ havde Kommissionen imidlertid konstateret, at det på grund af efterspørgselsrelaterede betragtninger måske kunne blive nødvendigt at skelne mellem forskellige typer EGs. Det drejer sig om mono-ethylenglycol (»MEG«), di-ethylenglycol (»DEG«) og tri-ethylenglycol (»TEG«). MEG tegner sig for langt størstedelen af produktionen (ca. 90 %), og den resterende produktion fordeler sig mellem DEG (ca. 9 %) og TEG (ca. 1 %).
- (15) I denne sag tilkendegav hovedparten af aktørerne på markedet, at EGs bør inddeles yderligere i tre markeder for MEG, DEG og TEG, fordi de anvendes til forskellige formål og slet ikke er substituerbare. Fra et leverandørssynspunkt bliver MEG, DEG og TEG uvægerligt produceret sammen og altid i meget lignende proportioner.

⁽⁴⁾ Sag nr. COMP/M.2345 — Deutsche BP/Erdölchemie, 26. april 2001 og sag nr. COMP/M.4005 — Ineos/Innovene, 9. december 2005.

⁽⁵⁾ Sag nr. COMP/M.2345 — Deutsche BP/Erdölchemie, 26. april 2001.

⁽⁶⁾ Sag nr. COMP/M.3467 — Dow Chemicals/Pic/White Sands JV, 28. juni 2004.

Den præcise markedsdefinition forbliver åben, da fusionen ikke vil få betydelig indvirkning på den effektive konkurrence hvad angår EGs, uanset hvilken alternativ markedsdefinition der vælges.

Relevante geografiske markeder

Ethylenoxid

- (16) I tidligere beslutninger ⁽⁷⁾ har Kommissionen fastslået, at det relevante marked for EO sandsynligvis er Vesteuropa (defineret som EØS plus Schweiz), selv om den præcise markedsdefinition forblev åben. I det foreliggende tilfælde ligger de relevante produktionsanlæg i Antwerpen (Belgien), Lavéra (Frankrig) og Dormagen (Tyskland). Ineos hævdede, at markedet er EØS-markedet, da EO fra disse anlæg transporteres over lange afstande (ifølge Ineos' oplysninger i visse tilfælde over 1 000 km, selv om størstedelen af leverancerne ligger inden for 600 km). De fleste af kunderne og mindst halvdelen af konkurrenterne fandt imidlertid, at markedet var et regionalt marked. Transportafstandene ser ud til at ligge mellem 0 km og 800 km, størstedelen mellem 0 km og 600 km, som følge af transportomkostningerne og det forhold, at der er tale om et farligt produkt.
- (17) Som følge af begrænsningerne i transportafstanden identificerede Kommissionen mulige regionale markeder for EO som i) Det Forenede Kongerige og Irland, ii) de skandinaviske lande (Norge, Sverige og Finland), iii) det nordvesteuropæiske fastland (Nederlandene, Danmark, Belgien, Luxembourg, Tyskland, Østrig, det centrale og nordlige Frankrig), iv) Middelhavsområdet (Italien, Portugal, Sydfrankrig, og Spanien) og v) det centrale og østlige Europa. Kommissionen konstaterede endvidere, at der var en tendens til, at denne geografiske opdeling af markedet blev bekræftet af regionale prisforskelle og begrænsede handelsstrømme. Det var imidlertid ikke nødvendigt at drage nogen konklusion med hensyn til en præcis definition af det geografiske marked for EO, da Kommissionen fastslog, at fusionen ikke ville få nogen betydelig indvirkning på den effektive konkurrence på det mulige geografiske marked (et marked, der dækker hele EØS eller et marked, der dækker det nordvesteuropæiske fastland, det eneste regionale marked, hvor begge parter er aktive).

Ethylenglycoler

- (18) Ineos hævdede, i overensstemmelse med hvad der er hævdet i tidligere beslutninger ⁽⁸⁾, at det relevante geogra-

fiske marked for EGs mindst er Vesteuropa og endog kan være hele verden. Dette skyldes, at EGs ikke er farlige produkter og derfor let kan transporteres. Priser er sammenlignelige på internationalt plan, og importen til EØS, hovedsagelig fra Mellemøsten og Rusland, repræsenterer ca. 13 % af det samlede forbrug i EØS.

- (19) Størstedelen af deltagerne i markedsundersøgelsen bekræftede, at det geografiske marked i det mindste er EØS-markedet. Med henblik på beslutningen blev den præcise definition af markedet stående åbent, da fusionen ikke i betydelig grad vil udgøre en hindring for den effektive konkurrence på fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf under nogen af de alternative markedsdefinitioner.

II. VURDERING

Ethylenoxid

- (20) Den samlede størrelse af EO-markedet i EØS, inkl. produktion til internt brug, udgør ca. 3 000 ktpa (kilotons om året). Det kommercielle marked repræsenterer ca. 18 % af den samlede produktion eller ca. 560 ktpa fordelt med ca. 33 % på on-site-kunder og 67 % på off-site-kunder.
- (21) Hvad angår markedsstrukturen er transaktionen en fusion mellem to af de tre største EO-leverandører, hvilket resulterer i samlede markedsandele på over 45 % på basis af en hvilken som helst rimelig definition af det relevante produktmarked og geografiske marked for EO. Den fusionerende enheds nærmeste konkurrent, Shell, repræsenterer 15-25 % af det samlede kommercielle marked for både on-site- og off-site-leverancer. Alle de øvrige konkurrenter har markedsandele under 10 % (mange under 5 %) for både samlet og off-site-salg.
- (22) Da det kommercielle marked imidlertid repræsenterer en forholdsvis lille andel af den samlede produktion, vil forholdsvis små ændringer i den samlede produktion kunne få en betydelig indvirkning på det kommercielle marked. I sin analyse koncentrerede Kommissionen sig derfor om, hvilken betydning de integrerede producenters interne anvendelse af EO har, og hvilken virkning det har på salg til tredjeparter. Kommissionen undersøgte vilkårene for levering af EO, herunder især de faktorer, der vil kunne begrænse den fusionerende enheds adfærd på det kommercielle marked for EO.

⁽⁷⁾ Sag nr. COMP/M.2345 — Deutsche BP/Erdölchemie, 26. april 2001 og sag nr. COMP/M.4005 — Ineos/Innovene, 9. december 2005.

⁽⁸⁾ Sag nr. COMP/M.2345 — Deutsche BP/Erdölchemie, 26. april 2001, sag nr. COMP/M.3467 — Dow Chemicals/Pic/White Sands JV, 28. juni 2004.

- (23) Med henblik herpå identificerede Kommissionen de forhold, som primært er bestemmende for udbuddet af EO på det kommercielle marked, bl.a.: produktionskapacitet for EO, rensningskapacitet, anvendelse af EO i efterfølgende produktionstrin, især fordelt på Egs og andre anvendelsesformål, incitamenter til at anvende mere EO internt og/eller sælge på det kommercielle marked.
- (24) Kommissionen undersøgte først, om parternes konkurrenter i øjeblikket har tilstrækkelig ledig EO-kapacitet til at levere til det kommercielle marked. I denne forbindelse er det rensningskapaciteten, der er det kritiske punkt, da der kun sælges rensset EO på det kommercielle marked. Undersøgelsen viste, at selv om parternes anlæg tegner sig for en vigtig del af den ledige rensningskapacitet, vil konkurrenternes ledige kapacitet kunne begrænse parternes konkurrencebegrænsende adfærd, da de repræsenterer betydelige mængder sammenholdt med det forholdsvis lille kommercielle marked.
- (25) En vigtig del af Kommissionens vurdering i denne sag var endvidere fokuseret omkring forholdet mellem produktion af rensset EO og EGs. En nedsættelse af produktionen af EGs kan måske give integrerede producenter (de producenter, der fremstiller både EO og EGs) mulighed for at øge deres produktion af rensset EO. Det skyldes, at begge produkter benytter samme råvare (urenset EO), og nedsættelse af produktionen af EGs vil derfor frigøre urensset EO, som vil kunne anvendes til produktion af yderligere mængder rensset EO — med forbehold af begrænsninger i rensningskapacitet.
- (26) Ineos hævdede, at MEG anvendes som substitutionsprodukt, der giver EO-producenterne mulighed for at veksle mellem levering af EO eller andre EO-derivater afhængig af markedsvilkårene. Som dokumentation herfor forelagde Ineos to økonometriske analyser, der viste, at parternes konkurrenter tidligere havde været i stand til at øge deres produktion af rensset EO på bekostning af glycolproduktionen på grund af produktionsafbrydelser i Ineos' og BP Dormagen Business' anlæg. Det konstateredes, at nedgangen i de berørte anlægs EO-salg (i et vist omfang) blev opvejet af konkurrenternes øgede salg af EO.
- (27) Kommissionen konkluderede, at disse undersøgelser — trods deres begrænsninger — dokumenterede, at sådanne konkurrenter har mulighed for at modvirke den fusionerende enheds konkurrencebegrænsende adfærd.
- (28) Kommissionen vurderede derefter, hvor stor denne eventuelle overgang fra glycoler til rensset EO kunne være, når der blev taget hensyn til alle kapacitetsbegrænsninger. I tilfælde af den største forventede nedsættelse af glycolproduktionen kunne den potentielle overgang fra glycoler til rensset EO — i tilfælde af, at den fusionerende enhed unilateralt hæver prisen — resultere i, at der vil strømme betydelige mængder ind på det kommercielle marked for EO i forhold til dette markeds nuværende samlede størrelse.
- (29) Kommissionen tog også hensyn til den indvirkning, som den nye glycolkapacitet i Mellemøsten og Asien i fremtiden vil få på markedssituationen i Europa. Den konstaterede, at disse nye EO-produktionskapaciteter sandsynligvis vil resultere i stigende eksport af EGs til EØS med en heraf følgende forventet nedgang i EGs-produktionen i EØS. Det vil til gengæld kunne medføre, at der i EØS er øgede mængder EO til salg til tredjeparter og til intern produktion af andre EO-derivater.
- (30) Kommissionen fandt det derfor hensigtsmæssigt at vurdere operationens indvirkning i forhold til den kendte eller den med rimelighed forventede udvikling i fremtiden.
- (31) Kommissionens undersøgelse viste, at den samlede ledige kapacitet for produktion af EO i EØS forventes at stige i de kommende år og udnyttelsesgraden vil være lavere. Selv om den ledige rensningskapacitet forventes at falde i den nærmeste fremtid, kan den resterende ledige rensningskapacitet imidlertid stadig få en begrænset effekt på den fusionerende enheds unilaterale prisstigninger, selv om det kommercielle marked er forholdsvis lille og ikke forventes at vokse væsentligt i den nærmeste fremtid.
- (32) For at vurdere den virkning, som den forventede stigning i importen af glycoler fra Mellemøsten vil have på det europæiske kommercielle marked for EO, blev der desuden taget hensyn til de økonomiske incitamenter for EO-producenter til at levere til det kommercielle marked i fremtiden. For at kompensere den forventede nedgang i forbruget af EO til glycoler og for at holde udnyttelsesgraden for EO-produktionen på et så højt niveau som muligt, er EO-producenterne nødt til at finde andre markeder, hvor de kan afsætte deres EO-produkter. Da alle andre EO-derivater (bortset fra glycoler) og det kommercielle marked har brug for rensset EO, har de europæiske EO-producenter et incitament til at øge deres nuværende rensningskapacitet.

- (33) Kommissionen konstaterede, at udvidelse af rensningsfaciliteterne inden for EO-produktion er mindre kostbar og ofte ikke behøver at blive fulgt op af andre investeringer i produktionsanlægget. Under antagelse af, at konkurrenterne vil være i stand til at øge deres nuværende rensningskapacitet for at absorbere den forventede nedgang i glycolproduktionen, vil omfanget af disse forøgelse afhænge af EO-producenternes interne forbrug af EO til EODs, deres evne til at øge deres EODs-kapacitet og deres incitament til at anvende EO internt eller sælge det på det kommercielle marked.
- (34) Kommissionens undersøgelse viste, at de integrerede producenters EODs-kapacitet i den nærmeste fremtid til dels bliver begrænset som følge af den stigende efterspørgsel efter EODs. Forøgelse af produktionskapaciteten for EODs er mere kostbar og mere tidskrævende end forøgelse af rensningskapaciteten for EO. Derfor er det ikke hele den rensede EO, der frigøres som følge af nedgangen i glycolproduktionen i EØS, der vil blive absorberet af de integrerede producenters øgede produktion af EODs. Den vil derfor være til rådighed for det kommercielle marked.
- (35) En væsentlig hindring for en effektiv konkurrence på det kommercielle marked for EO kan derfor udelukkes. EO-kunderne vil have alternative leveringsmuligheder, som vil være tilstrækkelige til at begrænse den fusionerende enheds adfærd.

Glycoler

- (36) Produktionen og forbruget af EGs på verdensplan anslås til ca. 17 000 ktpa. Heraf udgjorde produktionen i EØS 1 700 ktpa, hvor der var en efterspørgsel på ca. 1 950 ktpa. Den globale efterspørgsel har i de seneste år ligget

på relativt stabilt niveau, hvilket især skyldes Kinas og Fjernøstens efterspørgsel efter MEG, der anvendes til polyestertekstiler. Det har til gengæld stimuleret investeringer i omfattende ny EGs-kapacitet i Asien og Mellemøsten, der kan udnyttes inden for de kommende år.

- (37) Kommissionens undersøgelse viste, at den fusionerede enheds markedsandel på et globalt kommercielt marked ikke oversteg 5 % ved en hvilken som helst definition af produktmarkedet. På et kommercielt EØS-marked vil den fusionerede enheds andel ikke overstige 20 % ved et hvilket som helst relevant produktmarked. Den fusionerede enhed vil endvidere stå over for en række stærke konkurrenter som f.eks. BASF, MEGlobal, Sabic, Shell, Clariant samt pres fra importerede produkter.
- (38) På baggrund af den fusionerede enheds begrænsede markedsandel, tilstedeværelsen af betydelige konkurrenter med sammenlignelige eller større markedsandele og den forventede nedgang i glycolproduktionen i Europa (som følge af øget import) konkluderede Kommissionen, at den foreslåede transaktion ikke giver anledning til konkurrencemæssige problemer på markedet for EG.

III. KONKLUSION

- (39) På baggrund af ovenstående konkluderede Kommissionen, at den foreslåede fusion ikke i væsentlig grad hæmmer den effektive konkurrence på fællesmarkedet eller en væsentlig del deraf, især da den ikke medfører skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling. Fusionen erklæres derfor forenelig med fællesmarkedet i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i fusionsforordningen og artikel 57 i EØS-aftalen.